

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	HIRDETÉSEKET
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	dr. BALOGHY ERNŐ.	BITTERMANN NÁNDOR.	és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

A pálinka.

A vallás- és közoktatási miniszterium a magyar alkohol ellenes társaságot és az ország tanítóóságát, a főmagasságu kalocsa-bácsi érsekség egyházmegyéjébeli papságát az iszákosság elleni küzdelemre hivta föl legutóbbi körlevelében. Nem első s nem egyedüli rendelete ez e tekintetben, csak megismétlése, felujtása ama régi óhajnak, vajha népünk elhagyva e csuf szenvedélyt, józansága által azt a jólétet, lelki tisztaságot venné föl, melyet az alkohol állati élvezete által sajnosan nélkülöz.

A részeges, iszákos ember lelke olyan, mint a bűzös, ronda pocsolya, a józané mint a kristály tiszta, hűs, hegyi patak: átlátszó, friss.

Milyen más a gondolkozása, érzése, ítélő képessége a borgóztól elhomályosított, buta tétlenségre kárhoztatott embernek, mint a józan, tiszta, világosan látóé. Tetteinek rugója, szeretete családjá, embertársai iránt hasonlithatatlanul nemesebbek a józannak, mint a mámorba fuló, ködbe burkolt agyu iszákosé. Amanak lelkivilága verőfényes nap, ezé vészfelhős, vaksötét éjszaka.

És e rut szenvedély napról-napra sokasítja bárgyu áldozatait, kezdve a

gyermekkoron az agg korig, ha ugyan pálinkaivással aggkort lehetne elérni.

És ott szedi áldozatait, hol az alkohol a legolcsóbb s így a szervezetre legkárosabb alakjában kerül a szervezetbe, a méreggel egyenértékű subapálinka alakjában: a nép közt, mely gyarló táplálkozásával korán sem képes hatását csak némileg is lerontani.

A pillanatnyilag felvillanyozó hatás, mely az alkohol (pálinka) első kortya után beáll, azt a terjedő téves nézetet erősíti, hogy hiszen ez orvosság, gyógyító erejű, hogy volna ártalmas?!

És elterjedt fájdalom a pálinka kezdetben orvosság gyanánt, alkalmazták még a csecsszopónál is, a serdülő gyermeknek pálinkás kenyeret adnak, jól alszik tőle, az anyja aztán mehet nyugodtan dolga után. Mit tudta az a szegény anya, hogy lassan ölé mérget ad gyermekének, megmételtyezi testi szervezetét, eltompítja, elbutítja lelkét, hozzászokik a méreghez, mint az ópium vagy hasis kedvelők; s mind nagyobb adagot óhajt az átkos anyag által átítatott belsőréssz, mert csak fokozott mérvben érzi hatását; így lesz a kezdetben „egészségokából“, „felmelegedés végett“, „erőgyűjtésre“ ivott pálinkából oly meny-

nyiség, melyre elkölti egész keresményét, eladja csekély vagyonszármányát, lerongyolódik, elzüllyk, bűnbe esik, lop, csak hogy a drága ital csorogjon folyton száraz, összeégett torkán s gyomra elérje azt a telítettséget, melyet semmi rendes táplálékkal már nem képes elérni, mert képtelen emésztése; ereje gyengül, dolgozni nem tud, nem bir, nem akar, s a pálinka bűzben ott pusztul el az árok partján!

Szomorú, sötét kép, de teljesen igaz; vajha csak képzelem-szülte volna s nem volna látható lépten-nyomon a sápadt arcú áldozatok egész sora, kik a fönti állapot különböző fázisában vannak a szerint, mily régóta rágódik rajtuk e méreg.

Még a monda is ördögi származásának állítja a pálinkát s valóban, mint a rossz, terjed, befészkel magát mindenüvé, a műveltebb osztály is rabjává esett. Mert édes népem nem csak rajta van ám mindig a sor, ne gondold, hogy csak téged oktatnak, feddenek az urak s a maguk hibáján szemet hunynak, a te szemedben a szálkát, magukéban a gerendát sem látják meg. Fájdalom a művelt osztályok is nagyon kedvelik a pálinkát, persze nem holmi kétszer főzött

A BÁCSCA tárcája.

Ki tudja . . .

Ki tudja, hol a szerelem hazája,
Ki mondhatná meg, merre, hol terem?
Tündérlányok kötik-e bokrátaiba
Tavaszkeltén, sugaras éjjelen?

Avagy boszorkányszombat éjszakája
Érleli titkos varázs közepett.
Zúgó szélvész az altató danája
És holló károg bölcsője felett . . .

Richardt Károly.

Fráter Petrus.

Írta: Türr Antal.

II.

Mikor a vándor már kielégítette ét-szomját, megköszönte a szives vendéglátást, fogta a vándorbotját és utnak indult tovább bolyongani a nagyvilágban.

A kolostor folyosójának a nehéz tölgyfa ajtaja azonban zárva volt. Buesu volt, hát az öreg kapus is egy kicsit hosszabb ideig szopogatta a „gyüdi bikavért“ a népes refektóriumban, hol a jókedv már szinte kivirágzott a pátterek orrán és a vendégeknek is az arcába kergette az élet pirját.

A vándor megúván a várakozást, de a komor boltívek alatt bujkáló tömjén nehéz illata is megszállván a lelkét, letelepedett egy fapadra és elmerengett. Merengésében észrevették a révedező szemei, hogy egy sötét fülkében valami szentnek a kőszobra áll.

Szent Antal volt, a szerelmesek pátrónusa. Odalépett a szoborhoz, letérdelt a hideg, sima márványlépcsőkre és földig görnyedve, összekulesolt kezekkel imádkozott szt. Antalhoz. Könyörgött előtte segítségért.

Sápadt arcára az ablakokon besurranó napsugár valami magasztos fényt öntött, apró, fénytelen szemei pedig lecsukódtak a nagy ájtatosságtól.

Már jó ideig imádkozhatott, mikor az öreg kapus csoszogó léptekkel közeledett fe-

léje. Annyira elmerült az imádkozásba, hogy észre sem vette az öreg portást, aki a háta mögött állott és a félhomályban lelki gyönyörűséggel szemlélte az ájtatoskodót.

Az öreg portás egy ideig némán állott mögötte, majd a vállára tette reszkető kezeit és szeliden megszólította.

A megszólítástól visszhangzottak a folyosó szürke falai.

A vándor összerezzen . . . hirtelen nem jött szó az ajkaira . . . De az öreg bátorította, vigasztalta.

A jóságos arc látása bátorságot öntött beléje és megeredt a szó az ajkán.

Az öreg fráter némán hallgatta az ifju beszédét, majd kézen fogta és bevezette a szobájába. Annyira megtetszett neki a szelid, jóságos arca, hogy magánál marasztalta.

Ő is elmondta aztán az élete történetét, amiben az ifju vándor sok hasonló vonást talált az övéhez. És mikor az öreg portás azt az ajánlatot tette neki, hogy ő már öreg, roskatag, nehezére esik a napi fáradságos munka, maradjon hát mellette, legyen a klas-

subagallér pálinka képében, hanem maguk uri külsejéhez méltóan megszagosítva, finom, drága üvegekben, édesen, gyümölcs izzel stb. likőr, konyak, sartróz, meggyesz, knikebein, stb. stb. hangzatos idegen nevek alatt, a mi egy cseppet sem változtat hatásán, sőt ezek nagyobb szakértelemmel készülvén, rafináltabb módon szolgálják ugyanazt a rombolást, mint a nép gyermekének magához hasonló igénytelen, szegényes itókája.

Sőt a hölgyek is nagyon kedvelik az illatos, pikáns ízű . . . dehogyan mondánák, a világért sem pálinkának, mert azt csak a nép issza, ők likőrt, konyakot stb. kóstolgatnak. Azután uszva az árral, mosónőjoknak is pálinkát adnak erősítőül a nehéz munkához és hogyan tartaná azt károsnak a napszámosnő, mit az ő nagysága ad neki kegyesen, jó szívvel erősítőül. A ki még nem ivott, ha ugyan találkozik olyan tapasztalatlan, kíváncsian, félve emeli ajkához a méregpohárát, iszik egy cseppet, meg-rázkódik, meleg fut át rajta, köhhent is, az idősebbek nevetik, biztatják, s ha végképen nem áll kötélnek az ujonc, szemhunyorítás nélkül hörpenti le a legvénebb mosóné. Az először ivó azonban már inficiálva van, ha fázik, eszébe jut, hogy attól a csepp pálinkától mily melege lett s nem kell sok biztatás más alkalommal, már két csepp csuszik le torkán, s ép ez a baj, hogy ez folyton fokozódik.

Használják kezdetben gyomorfájás ellen, később paprikával jó szernek tartják hidegláz ellen, mert már akkor nem elég erős egymagában.

Valóban, mint a legtöbb rossz csábító külsővel, jó hatással kendőzve terjeszkedik, mert ha hatalmába keríté áldozatát, levetheti álarcát, áldozata el

nem riad rutságától többé, fogva van, karma alatt nyög, de nem szabadulhat.

Eddig csak a pálinkáról volt szó, mint az alkohol legveszedelmesebb alakjáról, pedig van testvére is, ez csinosabb, magasabb körökben forog, nem a szegény garasos nép közt, nagy hívják: bor. Lépten-nyomon találkozunk ezzel a válfajjal is, hetyke gyerek egy ideig, tud nóbélül viselkedni, de ez sem tart mértéket, az a baj. S ha tulzása csap, nem különb legény öcsésénél, a pálinkánál s karöltve ha haladnak, egyik visszataszítóbb a másiknál, ez is úgy szedi áldozatait a tehetősebbeknél, csak egy kissé vidáman, zenekisérettel.

A nép gyakran fordítja szemét fölfelé s a mit ott lát, kivált rosszat, nagyon hamar elsajátítja. Ti polgárok, urak, kétszeresen bünt követtek el dorbézolóstokkal, mert magatoknak és népeteknek ártotok egyszerre! Mikor jön el az idő, hogy szégyen lesz, nem mint most virtus a részegeskedés; mikor jön el az idő, mikor nemcsak azok, kik orvosi tanácsra, különbeni életveszélyes gyomorhajok elkerülése miatt, hanem saját maguk becstüléséből, a részegség fölötti benső undorból nem isznak!

Ennyit a népnek és társadalomnak.

Midőn az állam valamit komolyan keresztül akar hajtani, talaj előkészítésül mindig előbb a társadalmat tereli annak szükségességére s ez nagyon is helyén való, mert kell, hogy állam és társadalom karöltve munkáljon a jón s a siker így biztosítva van.

A pálinkaivás kiirtása, az alkoholizmus elleni küzdelem előnye-e, haszna-e az országnak? A nép erkölcsi, lelki és testi megmentése a zülléstől kötelessége-e az államnak és társadalomnak egyaránt? Ki mer e kérdésekre tagadólag felelni?

Tehát ha kötelességünk küzdeni

az alkokol ellen, ne elégedjünk meg szószátyárkodással, hanem tegyünk. Mindenki erejéhez, hatásköréhez képest.

Az állam tiltsa, szorítsa meg a pálinkamérést, ne adjon engedélyt, ne akarja pénzügyét az ebből befolyó adóval a megfenekléstől megmenteni. Legyen a részegség súlyosbító, ne enyhítő körülmény a törvény előtt.

Ne adjon a gazda részesének pálinkát konvencióba, névnapon ne legyen divat a konyakozás, ne adjon a házi-asszony pálinkát mosónőjének.

Egyesüljünk, oktassuk, óvjuk a népet és siessünk, míg nem késő. A kór pusztít, szedi áldozatait, az ifju nemzedék meg van mételyezve, nehéz összeszedni most is a katonanyagot, pedig külső-belső kényszerítő körülmények ujonclétszám felemelést sürgetnek, hogyan telik az ki satnyuló népünk ből?

Hogy mily veszedelem rejlik a pálinkában nemzetgazdasági, hatalmi állásunk szempontjából, szükségtelen bővebben fejtegetni, mert ép azok sorraiból szedi sűrű áldozatait, kikből munkásaink és harcosaink kerülnek ki.

Rudits József.

A főispán üdvözlőlevele egy nemeslelkű emberbaráthoz. Jeleztük lapunknak egyik multkori számában, hogy Freund József Obecsének e derék polgára, 120000 koronával egy kórházat és szegényházat létesít szülővárosában. E nemes cselekedet alkalmából Latinovics Pál vármegyénk főispánja a következő szép átirattal üdvözlö a nemeslelkű filantropot:

Tekintetes Freund József urnak

Obecsen.

Örömmel értesültem Uraságod azon nemes és áldozatkész elhatározásáról, hogy szülővárosában, Obecén 100—120000 korona költséggel egy a kor igényeinek megfelelő modern kórházat és szegényházat szándékozik építeni és felszerelni.

A szegényeket istápolni és a szenvedők fájdalmát enyhíteni, — a legnemesebb emberi cselekedet, a mely mindig szép világot vet az illető adakozó lelkületére és gondolkozásmódjára. Mert csak az gondolkozik igazán

trom uj, fiatal munkása, az Urnak hű szolgálója, mert úgy is szüksége van a zárdának egy fiatal fráterra — a vándor keblében újra feléledt a vágy az Urat szolgálni, dicsérni, a világi mulandóságot megvetni és — maradt a jóságos arcu öreg mellett.

*

Harmadnapon már fekete esuha borította a vándor testét. Fölvatták „fráternek“. És mert éppen Péter Pál napján vetődött a klastromba: Péter nevet adtak neki a barátok. Lett tehát ezentul: Fráter Petrus . . .

Az öreg portás megosztotta vele a szerény lakását. Tanitgatta, becézgette, mint a jó apa a szerető gyermekét. Fogékony lelke csakhamar meg is tanult mindent. Alázatosság, jámborság és szelidség volt a tetteinek a rugója.

Szerették mindenütt a fráter Petrust.

Látszólag ő is megnyugodott a sorsában, hanem valami mély fájdalom mégis rágódott a szívében. Nem tudta kivenni agyából azt a képet . . . Ott kísértett az minden lépésénél.

A nyári és őszi idő valahogyan lassan csak lepergett. Ilyenkor rendszeren a falvakat bujkálta és összekoldulta a télire valót a barátoknak. Soha annyi elemózsia nem volt raktáron, mint az ő fráteroskodása idején. Bőven nyújtották a falukban az alamizsnát a megnyerő arcu fiatal kolduló barátnak. Kicsiny taligája sokszor úgy meg volt tömve esírkéssel, kacsákkal, ludakkal, hogy alig bírta a szamarával befuvaroztatni a klastrom udvarára.

Hanem a tél borzasztó unalommal nehezedett rája. A semmittevés majd meg ölte. A kora reggeli „ministrálásón“ kívül nem volt egyéb foglalatosság egész nap és így bizony elég ideje volt arra, hogy a régi vágyak és régi gondolatok eposszék elhagyott szívét.

A magányban csak a jó öreg fráter volt a vigasztalója. De az ő elhagyott szívének ez kevés volt. Többet, sokkal többet szeretett volna abba bezárni . . .

Egyszer álmában ismét megjelent előtte az az imádott arc, aki után ébren is annyit epedett. Hivogatta, csalogatta magához.

Oh, micsoda álm volt ez?! A boldog menyország tárult föl előtte! . . .

Es ő fel akart emelkedni puha párnájáról, hogy kövesse a hívogatót, hogy berohanjon a menyországba, hogy karjaiba szorítsa az ég legszebb angyalát . . . de egyszerre visszahanyatlott a párnáira, csontos, hosszú kezeivel kinosan kapkodott levegő után, aztán nagyot fohászott és elhallgatott a szive örökre . . .

Mikor a reggeli miséhez felbugott a nagy harang bus szava, mikor a kóruson rázendítették a barátok a „rorate coeli de super“-t, — fráter Petrus szemei már örökre lezáródtak.

A szempilláin két tagyos vizesepp ragyogott: a szerelem drága gyöngyei voltak . . . Az ágya előtt pedig ott térdelt a jó öreg fráter és ajkai önkéntelenül is azt rebegték: Páter noster! . . .

nemesen, csak annak a lelkében van könnyörtlet és szívében őszinte érzés, a ki tehetőségéhez mértén a humanizmusnak áldoz is. Uraságod impozáns módon áldoz a humanizmusnak, a mivel kétségtelen jelet adta nemes gondolkozásmódjának és tiszteletreméltó lelki világának.

Kedves kötelességet teljesíték, a midőn áldozatkész és nemes elhatározása alkalmából a legmelegebben üdvözlöm, kívánva, hogy a létesítendő kórház és menhely oly tökéletesen feleljen meg humánus hivatásának, mint a minő kristály-forrásból fakadt az az anyagi erő, a mely az intézménynek létesítését lehetővé tette. Ez lesz a nemesszívű adakozónak legszebb jutalma.

Fogadja Uraságod őszinte tiszteletem nyilvánítását. — Zomborban, 1903. évi július hó 8 án. Latinovics Pál s. k., főispán.

Az aratás.

Zombor, 1903. július 13.

Megkezdődött országszerte az áldásos és szent munka. Mialatt az ország ügyei egyre bonyolódnak s a parlamenti harctérről minden pillanatban újabb bulletinek mennek szét, a nép, az áldott jó magyar nép künn dolgozik az izzó napmelegben s asztagokba hordja az életet. Igen, az ország élete az, amit most vesz ki az anyaföldből száz- meg százezer fáradhatatlan munkás kéz. Hiába, csak az aratók kérges keze s a magyar földnek termékeny röge a mi legnagyobb javunk. Ebből élünk valamennyien. Érthető tehát a bánat és öröm is, mely a földhöz s a föld népéhez köti lelkünket. A szerint, ahogy sok vagy kevés az, amit a föld és a munkáskéz egy-egy esztendőben produkál, nő vagy fogy keresetünk, jómódunk, fejlődésünk, egész életenergiánk.

Ha még oly érdekes, még oly izgató minden más napikérdés, háttérbe szorul a jelentősége az aratás mögé. Gazdát, nem gazdát egyaránt mi sem érdekelhet jobban, mint a magyar rónának lengő kalásztengere, melybe most vágja kaszáját az arató munkás, hogy betakarítsa róla az Isten adományát. Hisz ezen mulik a népnek egy egész hosszú esztendei kedvező vagy sanyaru existenciája, élete.

Mindenki aggódva, remélve kérdi tehát ilyenkor, mindenki mihamarább és mennél hitelesebben tudni óhajtja, hogy fog fizetni a termés, miként boldogul majd a gazda, akinek sorsától, boldogulásától függ elsősorban az ország anyagi helyzetének alakulása.

Azért találjuk mostanság legérdekebbeknek azokat a hivatalos jelentéseket, a melyeket a földmivelésügyi miniszter rövid időközökben kiad. Ezekből a jelentésekből bontakoznak ki egy év gazdasági jövőjének körvonalai.

Lássuk hát, milyen perspektívát nyújtanak a jelentések. A tavasz elején uralkodott szárazság után a múlt hónapban tulságos volt az esőzés, úgy hogy a vetések részben megdőltek, sárgultak s rozsdafoltosak lettek. Nem maradtak

el a többi szokásos csapások sem: rozsdá és üszög, férges, köd és jégeső, itt-ott sáskajárás rontotta a vetéseket. És mégis, csodálatosképen, az utóbbi időszakban — ennyi csapás dacára, — a növényzet átlagban inkább haladást, semmint stagnálást vagy visszaesést mutat. Nincs még előtünk a legújabb hivatalos jelentés, de tekintve hogy június végén s most július elején kedvezőre fordult az időjárás, aligha módosulhat jelentékenyen a legutóbb közzétett hivatalos becslés. Ugy, hogyha ezek után nagyobb elemi csapások nem lesznek s a megindult aratási munka rendes lefolyású lesz: az ideai terméseredmény — habár távolról sem lesz oly jó mint a tavalyi, — mindamellett általában véve mégis közepesnek ígérkezik. Átlagszámokat véve, a hivatalos becslések szerint körülbelül 39 millió mmázsa buza, 12 millió mmázsa rozs és kétszeres, 12 millió mmázsa árpa és 11 millió mmázsa zab várható. — A buzánál a tavalyihoz képest körülbelül 10% csökkenés mutatkozik; a többinél alig van eltérés. Már most ha egy évi termésünk teljes jelentőségét mérlegelni akarjuk, vegyük tekintetbe annak pénzben kifejezett értékét. Támaszpontot nyújt nekünk e tekintetben a statisztikai hivatal kimutatása a tavalyi termés pénzértékéről. Kerek összeget veszünk fel: A buzatermés értéke volt 1902-ben: 636 millió korona, a rozsé 148, kétszeresé 12, az árpáé 149, a zabé 129, a tengerié 273, a burgonyáé 110, a szénáé 325 millió korona. Hozzávéve a többi terményeket: köles, lóhere, lucerna, az egész múlt évi termés értéke körülbelül 1800 millió koronát tett ki. Természetes, hogy az ideai termés pénzértékére ma még következtetni nem lehet. Hisz az árártól függ minden. Ezek pedig a világtermés és világpiac konstellációitól. De a felemlített összeg — a melybe a szőlő- és gyümölcs-termés, a többi gazdasági növények terméseredménye nincs beleszámítva — elég világosan mutatja, hogy mily tényezője a termés egész gazdasági életünknek s ha az idén esetleg 3—4 millió mmázásával kevesebb buza terem is, még mindig hatalmas summa az, amit a magyar föld nyújt élet gyanánt a magyar népnek.

Ha tulságos öröme és vérmes reményekre nincs is kilátásunk, az az egy megnyugtathat, hogy egyéb súlyos bajainkhoz legalább termés-katasztrófa nem fog járulni. Ami termést adott a jóságos anyaföld, azt nyugodtan arathatjuk le s nyugodtan takaríthatjuk be. Hangsúlyozzuk, hogy: nyugodtan! Mert ez tetézi a termés áldását. Ugy látjuk, hogy békétlenkedés, elégtelenség, munkászavargás nem fogja akadá-

lyozni az aratás munkáját. Ezt a nagy előnyt biztosította nekünk gondos és böles földmivelésügyi kormányunk.

Már most még csak egy kívánsága volna az egész országnak: hogy a politikai világ is megtalálja végre az ország számára a nyugalmat. Hosszu és kínos válságok és súlyos rázkódtatások után a béke hosszabb korszakára van szükségünk, hogy az erőgyűjtésre alkalmunk legyen. Dolgozni és boldogulni akar a nemzet, mert a nagy világversenyben csak az anyagi erőkön épül az igazi életképesség, csak arra támaszkodhatik a nemzeti hatalom.

Rendkívüli városi közgyűlés.

Zombor, 1903. július 13.

Városunk törvényhatósági bizottsága ma rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlést, miután Latinovics Pál főispán hivatalosan máshelyt volt elfoglalva, Dekker Pál helyettes polgármester vezette és azt pontban 10 órakor nyitotta meg.

A tárgysorozat 5 pontból állott.

Gróf Khuen Héderváry Károly m. kir. miniszterelnök urnak leirata, melyben úgy a maga, mint miniszterársainak kineveztetését közli. — A leirat teljes terjedelmében felolvastatott, örömmel tudomásul vétetett és a közgyűlés elhatározta, hogy az új kabinetet feliratilag fogja üdvözölni.

Kolossváry Dezső m. kir. honvédelmi miniszter urnak értesítése kineveztetéséről. — Hasonló szellemben és értelemben határozott a közgyűlés, mint az első pontnál.

Báró Fejérváry Géza m. kir. honvédelmi miniszter urnak értesítése a m. kir. honvédelmi miniszterium vezetésétől történt felmentése tárgyában. — Sajnálattal tudomásul vétetett és elhatározott önmagyméltóságához egy bucsufelirat intézése.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak leirata az 1903—4. évi közuti költség-előirányzat megállapítása tárgyában. — A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 32170/1903. számú rendelete alapján az utadókulcs 10%-ban lett megállapítva. Tudomásul vétetett és további intézkedés végett kiadatott a tanácsnak.

Bács Bodrog vármegyei gazdasági egyesület kérvénye a lóversenyter rendezése iránt. — A gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata alapján kimondatott, hogy a lóversenyter és Rokoveze szállások melletti országot szabályoztassék akként, hogy az uttest szélessége minden helyen legalább 28,3 méter legyen. Kimondatott továbbá, hogy a tribün előtt levő és a kilátást akadályozó fák kivágatnak és a pálya mindkét oldalán árkok buzatnak.

Ezzel a közgyűlés tárgysorozata letárgyaltatott és Dekker Pál h. polgármester eljenzés közepette a közgyűlést berekesztette.

A verbászi választás.

Zombor, július 13.

Pénteken f. hó 10-én volt a verbászkulai kertületben a képviselőválasztás. A választó polgárság a különböző községekből nagy tömegekben vonult fel a választás színhelyére, erősen éljenzve az egyes jelölteket. A választás elnöke Mezey Zsigmond kulai kir. közjegyző volt és azt pontban 8 órakor

nyitotta meg. A polgárság által három jelölt lett ajánlva: báró Vojnits István szabadelvű, dr. Terék József függetlenségi és Grossmann Miksa szociáldemokrata. Már kezdettől fogva látszott, hogy a Vojnits párt fog győztesen kikértni a közdelemből. A népszerű jelölt pártja, hatalmas volt számban és lelkesedésben. Kilenc órakor kezdődött meg a szavazás és folyt a legnagyobb rendben este 8 óráig. Mezey Zsigmond választási elnök a legnagyobb tapintattal és körültekintéssel vezette az egész aktust és méltán kiérdemelte az összes pártok elismerését. A községben is mindenütt teljes rend és nyugalom uralkodott, úgy hogy sehol sem vált szükségessé bármiféle beavatkozás.

A rend fenntartására mindazonáltal, megtétele minden intézkedés. A katonai késztettség a 86. gyalogezred egy századából állott, azonkívül nagyszámu rendőrség is volt összpontosítva.

Már elejétől fogva biztosra volt vehető báró Vojnits István győzelme, akit minden községből impozáns számban támogattak a választó polgárok. Pontban esti 8 órakor hirdette ki az elnök a választás eredményét és midőn tudatta az egybegyűlt választókkal azt, hogy báró Vojnits 740 szavazattöbbséggel lőn megválasztva, a választók óriási éljenzésbe törtek ki.

Nyomban a kihirdetés után a hatalmas néptömeg elindult élén Mezey Zsigmond választási elnökkel báró Vojnits István lakására s midőn oda megérkeztek, Mezey Zsigmond szép szavak kíséretében nyújtotta át a mandátumot.

Báró Vojnits István meghatottan mondott köszönetet és egy klasszikus szépséggel beszédben biztosította választóit jövőbeni fáradhatatlan munkásságáról.

Itt közöljük a szavazatok községenkénti részletes megoszlását.

Község	Báró Vojnits (szabadelvű párt)	Dr. Terék (függetlenség)	Grossmann (szocialista)
Ujverbász	111	21	22
Overbász	117	2	16
Bácskula	248	16	—
Kuczura	151	40	8
Szeghegy	125	38	—
Kishegyes	95	—	—
Torzsa	112	41	79
Bácsfeketehegy	51	115	—
Kiskér	77	—	92
Bácstopolya	231	111	26
Az összes községek- ből esett szavazat	1318	384	243
Elmaradtak és záróra alatt beadott szava- zatok az összes közsé- gekből	120	26	45
Beadott összesen	1438	410	288
Főösszeg 2136 szavazat.			

Régi iskoláinkról.

II.

Kupusina. Az elemi iskola egy épületben csupán egy osztályból áll. A tanító: Jánosy István róm. kath., jó magaviseletű és szorgalmas. Javadalma a községtől 130 váltó forint, 100 font só, 100 font marhabús, 4 itce vaj, 10 öl lágysa és minden házaspártól $\frac{2}{8}$ -ad pozsonyi mérő buza. A kir. kincstártól $\frac{1}{4}$ telek földet haszonélvez. Az iskolába 102 fiu és 63 leány jár. Tananyag: „Mindkét nemen levő gyermekek betűk ös-

merésére, szóttagok foglalására, olvasásra és kis katekizmusra magyar nyelven tanítatnak s e mellett különösen a fiuk írásban s a számolás négy első rendszabályaiban oktattnak, mire a leányok is édesgettetnek.“ A tanítás eredménye meglehetősen. Télen 180, nyáron 90 gyermek jár rendszeresen iskolába.

Priglevicaszentiván. Az iskola két osztályból áll egy tanteremben. A tanító: Gétó József róm. kath., becsületes viseletű, kifogástalan. Fizetése 300 frt készpénz, 50 mérő buza, 5 öl kemény fa, 6 kocsi széna, azonkívül 2 hold földet és egy konyhakertet, továbbá a kincstártól fél telek földtől járó ötöd dézsmát haszonélvez. Az iskolába 257 fiu és 224 leánygyermek jár. A tanítás magyar és német nyelven történik, a gyermekek írnak, olvasnak és a négy alapművellettel számolnak. A vallástant németül tanulják. Az eredmény meglehetősen. Télen 200, nyáron 40—50 gyermek látogatja az iskolát. A vasárnapi iskolát senki sem látogatja.

Sztapár. Két tanterem, jókarban levő iskolája van a községnek. Az első osztály tanítója: Dadits Dragutin gör. kel. vallásu, nős ember. A második osztály tanítója: Jankovits Mihály gör. kel., nős. Mindketten jámbor és szorgalmas emberek. Fizetésük 50—50 frt készpénz, 24 mérő buza, 100 font hus, 100 font só, 20 font faggyu, 3 öl kemény tűzifa, 2 öl szalma, 1 véka főzelék. A kincstár $\frac{1}{4}$ telek földet ad. Az iskola első osztályába 104, második osztályába 31 fiugyermek járt. Tananyag: „Az első osztályban a szokott imádság mellett tanítatik a keresztényi tanulmány vagyis az u. n. kis katekizmus kezdete. Az ótestamentumbeli historia kezdete. Betűk ösmerése magyar, német és rác nyelven, azok egybefoglalása és az olvasás. A községes számok ösmerete és az írás kezdete. A II-ik osztályban: A keresztényi tanulmány, vagyis a kis katekizmus egész foglalatjában. Ó- és új testamentumbeli historia. A zsoltárok olvasása. Magyar és német olvasás. Magyar és rác gramatika. Magyar, német és rác helyesírás. Számolás, vagyis a községes négy számolási alap regula.“ A tanítás eredménye: tűrhető. A gyermekek télen rendszeren járnak iskolába, de nyáron $\frac{1}{3}$ -ad rész kimarad.

Doroszló. Az iskola 2 osztályból áll egy teremben. A tanító: Krappenheim Antal kántor, jó jellemű. Javadalma készpénzben 125 frt, 6 öl kemény fa, 50 font só, 50 font hus, 10 font faggyu, 6 itce vaj és minden házaspártól egy porció buza. A kincstártól $\frac{2}{4}$ telek földet haszonélvez. Az iskolába 193 fiu és 180 leánygyermek jár, kik közül 2 gör. kel. vallásu. — „A fiuk valamint a leányok tanítatnak az imádságra, hittudományra, betűösmerésre, foglalásra, olvasásra ABC-és könyvből és a kis Bibliából, írásra, helyesírásra, számolásra szabályok szerint. A nagyobbak pedig a hármass regulára is.“ — Az eredmény: meglehetősen. Az iskolát télen-nyáron egyformán látogatják a gyermekek, de télen a fűtőanyagot is a tanulók kénytelenek hazulról hordani.

Bresztovác. A községben egy róm. kath. és egy gör. kel. szerb iskola van egy-egy osztálylyal. A kath. iskola tanítója: Stumpfögger Márton illő karakterrel bír. Fizetése minden házaspártól 12 pengő krajcár és $\frac{2}{8}$ mérő buza, a községes pénztárból pedig évenként 15 font gyertya és 4 öl kemény tűzifa. Az iskolába 172 fiu és 163 leány jár. A magyar és német írás, olvasás, katekizmus,

számolás tanítatik tűrhető eredménnyel. Télen 305, nyáron 80 gyermek jár iskolába.

A szerb iskola tanítója: Popovits Ger-gely szintén illő karakterrel bír. Javadalma a hitközségtől 25 mérő buza, 150 frt készpénz, 4 öl kemény fa, a kincstártól $\frac{2}{4}$ telek föld. Az iskolába jár 60 fiu, 11 leány. Anyanyelven kivül a magyar és német olvasás, írás, számolás és a katekizmus tanítatik meglehetősen eredménnyel. Télen 71, nyáron 30 gyermek jár iskolába.

Dr. Dudás Gyula.

H i r e k.

A távozó és új honvédelmi miniszter leirata. Vármegyénk és Zombor sz. kir. város közönségéhez újabbán két leirat érkezett. Az egyikben Fejérváry Géza báró volt honvédelmi miniszter bucsuzik el mindkét törvényhatóság közönségétől, a másikban pedig Kolossváry Dezső, az új honvédelmi miniszter mutatkozik be és köszönti a vármegyét és várost. Fejérváry bucsuzó leirat így hangzik:

Ó cs. és ap. kir. Felsege folyó évi június hó 27-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával engem a m. kir. honvédelmi miniszterium vezetésétől saját kérelmemre, legkegyelmesebben felmenteni méltóztatott. Midőn közel két évtizeden át viselt tárcámtól ennek folytán megválok, szivesen használok fel ezen alkalmat, hogy a törvényhatóságnak azon készséges közreműködésért, melylyel engem nehéz feladatom teljesítésében mindenkörön támogatott, teljes elismerésemet és legőszintébb köszönetemet kifejezzem.

Budapest, 1903. évi június hó 27.

Fejérváry,

honvédelmi miniszter.

Kolossváry Dezső, az új honvédelmi miniszter beköszöntője így hangzik:

Ó cs. és ap. kir. Felsege folyó évi június hó 27-én kelt legfelsőbb kéziratával engem m. kir. honvédelmi miniszterrel legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Midőn tehát a mai napon a honvédelmi miniszterium vezetését átveszem, bazi-fias s egyszersmind kellemes kötelességemnek ismerem, hogy e minőségben a törvényhatóság közönségét tudvözöljem s egyuttal bizalommal fölkerjem, miszerint az állásommal járó nehéz és fontos feladataim sikeres megoldása körül a törvényhatóság közönsége engem ne csak törvényes kötelességénél fogva, hanem hazafias készséggel is támogatni sziveskedjék.

Budapest, 1903. évi június hó 29.

Kolossváry,

honvédelmi miniszter.

Hivatalvizsgálat Zentán. Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán, dr. Frank Mihály árvaszéki elnökhelyettes, dr. Csernyus Pál tb. főügyész, Zottományi Mihály és Késmárky Endre tb. főszámvevők társaságában folyó hó 6-án délután Zentára érkeztek, hogy a szokásos hivatali vizsgálatot megvejték. A vármegye küldöttségét a zentai pályaudvaron Dudás Lajos polgármester és a városi tisztikar fogadta. Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán és kísérete a pályaházból azonnal a városházára hajtattott és ott az összes pénztárakat lezáratta. Másnap megkezdtek a vizsgálatot. Az alispán maga az általános ügymenetet vizsgálta, az árvaszéki ügymenetet dr. Frank Mihály árvaszéki elnökhelyettes, a rendőrségi, kihágási és községi bíráskodási ügymenetet dr. Csernyus Pál. Az adóhivatal Zottományi Mihály és Késmárky Endre egytttesen, a házipénztárban Zottományi Mihály, az árvapénztárban pedig Késmárky Endre teljesítik a vizsgálatot. A pénztári rovincsolás elsősorban az adóhivatalban tartott meg és a naplók lezárása után a részletes rovincsolás a házi illetve árvapénztárban folyt le. Ezen pénztári vizsgálat szombaton ért véget és a pénztárakat újból megnyitották és a kezelésnek átadták. Most még a könyvelés és az eddig még meg nem vizsgált

közigazgatási ágak vizsgálata van folyamatban, mely két-három napot fog még igénybe venni. Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán, Zottományi Mihály és Késmárki Endre e célból még Zentán tartózkodnak, dr. Frank Mihály és dr. Csernyus Pal pedig visszatértek Zomborba.

Elnökválasztás. A bodrogmonostorszegi olvasóköri elnökvé Orehoja Béla közs. tanító választotta meg.

Régészet. A történelmi társulat, a bodrogmonostorszegi őstelep és szarmát jazyg sirmező folytatódó kutatásával Gubitza Kálmán ottani igazgató-tanítót bízta meg. A munkálatok aratás után kezdődnek.

Állami állatorvosok véglegesítése. A földmiveltügyi miniszter a m. kir. állatorvosi karban a következőket véglegesítette. A X. fizetési osztályban Szoyka József bajai, Simoncics Dezső bácskúli, Jedlicska Lajos zombori. A XI. fizetési osztályba: Friedmann Mór újvidéki, König Benedek apatini, Blau Sándor zsabylai, Tapody József b.almási, Wissinger Richárd hódcsági, Ferdinandy Aladár n.palánkai, Elschleger Elemér zentai, Dornstädter József szabadkai, Pálffy János újvidéki, Razsevics Ferenc ó-becsei, Szabó Sándor zentai, Szilárd Jakab zombori, Borocz Ernő bajai és Szélinger Antal titeli m. kir. állatorvosokat.

Jegyzőválasztás. Zsabya községében Nikolits Endre nádalyi jegyzőt választották meg jegyzővé.

Egyházi hírek. Dr. Schimer Lajos polgári nótanító képző h. tanári állásától saját kérelmére felmentetett és Okanizsára káplánnak ktldelett. — Czimpfenger Pál egyházmegyénk VIII. osztályát végzett növendék pap tanulmánya további folytatására a bécsi Pázmány intézetbe ktldelett.

Nagylelkű kegyurak. A kalocsai egyházmegye mágnás kegyurai szép példáját adják az egyházhoz való, őseiktől öröklött ragaszkodásuk áldozatos megnyilatkozásának. Nemrég említettük, hogy id. Zichy N. János gróf Bács-Topolyán egy 200.000 koronás gyönyörű új templom felépítését teszi lehetővé. Most pedig Rédl Béla báróról halljuk, hogy kelebiai uradalman régebben épülő s az idén befejezendő temploma mellé — melyet Császká érsek fog fölszentelni — plebániát épített, a plebánia kegyuraságát elvállalja, még pedig nemcsak saját uradalma területére, hanem a közelfekvő pusztákon levő több mint 5000 hívőre nézve is s a plebániát úgy javadalmazza, hogy ott egyidejűleg kápláni állomást is létesít. A futtaki kegyuraság pedig id. és ifj. Chottek Rezső gróf Futtakon két templomot épített, melyek közül az egyiknek építési költsége 160.000 koronában van előirányozva, a futtaki határban levő Ottó-majoron épülő templom, iskola és lelkészi lak pedig ez év október hó folyamán fog rendeltetésének általadni. Ha még ehhez hozzáadjuk, hogy id. Chottek Rezső gróf több százezer korona alapítványt tett jótékony célokra, illetve, hogy a futtaki iskolákra s árvaházra mily sokat költött, akkor valóban megvalósítva látjuk a Chottek-család pecsétjén olvasható „prodesse“-nek, mint családi tradíciónak lelkiismeretes megőrzését és nagylelkű gyakorlását, dicsőségére a keresztény felebaráti szeretetnek s hasznára hazánk kulturális előhaladásának.

Eljegyzés. Illyés Máté vármegyei tisztviselő, eljegyezte Heller Eugéniát, Heller Ármin volt bajai bankigazgató leányát.

Rákóczi ereklye kiállítás. Mind nagyobb és nagyobb már ma az érdeklődés a Kassán július hó 26-án megnyitott „Rákóczi kiállítás“ iránt. A kiállítás anyaga felöleli a 17. század elejétől a 18. század harmadik évtizedéig terjedő kor, tehát mintegy 100—120 év művelődésének, történelmének, szellemi életének s művészetének régi emlékeit, valamint az ezekre vonatkozó modern műalkotásokat, mely utóbbiaknak céljuk volna a Rákócziak korának a későbbi idők művészetére és irodalmára gyakorolt hatását bemutatni. A kiállítás hat csoportra oszlik: I. Képzőművészeti emlékek. E csoportba ki lesznek állítva az összegyűjthető építészeti és szobrászati emlékek, vagy azok töredékei:

oszlopok, oszlopfők, cimeres kövek, sirkövek, festmények és metszetek, a jelzett korban szerepelt kiválóbb egyének arcképeit (főtekintettel a Rákócziakra), továbbá csataképeket, történelmi szempontból nevezetes helyek, várak, magán- és középületek képeit és genréképeket ölelnek fel. II. Iparművészet és ipar. Ide tartoznak az ötvösművek, ékszerek, vasművek, famunkák, réz-, ón- és fayence edények, himzések, kosztümök és szövetek, céhemlékek és különböző ereklyék. E csoportba lesznek beosztva a magyar királyok s az erdélyi fejedelmek pénzei s emlékérméi is, amelyek lehetőleg teljes sorozatban lesznek bemutatva a 17. század elejétől II. Rákóczi Ferencig. III. Hadtörténet. Ide tartoznak a támadó- s védő fegyverek minden fajtái: ágyuk, ágyuminták, puskák, pisztolyok, nyilak, puzdrák, alabárdok, szabályák, kardok, pallasok, sisakok, páncélok, vérték, hatalmi jelvények stb.; továbbá tábori sátrak, dobok, hadi sipok, tárogatók, löszerszámok, zászlók, koronytájk, hadi pénztárak stb. A nagyobb méretű ágyuk és a tábori sátrak, szabadon lesznek kiállítva. A kiállítási épület főbejáratát pedig korhű kuruc kosztümbe öltöztetett fegyveres őrk őrzik. IV. Lakásberendezés. E csoport az összegyűjtött anyaghoz képest kiterjed az uri és polgári lakás bemutatására, két vagy több interieurben. Ezekben helyet foglalnak: butorok, képek, kisebb nagyobb háztartási eszközök s kiegészítők stb. Be lesz mutatva egy 17. századbeli magyar uri lak konyhaberendezése teljes felszerelésével s Rákóczi Ferenc rodostói dolgozó szobája, kilátással a Márvány tengerre. V. Az irodalom, az oktatás s a tudomány története. E csoportban könyvek, térképek, okmányok, kéziratok stb. állítanak ki. VI. Egyházi emlékek. E csoport egyházi kiegészítőket s felszereléseket ölel fel. Ide tartoznak: a kelyhek, monstranciák, miseruhák, himzett urasztala terítők s egyéb himzések, bor-osztó poharak stb., melyek a jelzett korból való magyar készítmények vagy magyar vonatkozásúak. A kiállítás szeptember 20-ig lesz nyitva. A kiállítás sikere érdekében rendkívül sokat fáradozik gróf Zichy Jenő, aki most utazta be az egész országot a kiállítás ügyében és — mint maga a nemes gróf mondja — olyan lesz ez a kiállítás, aminőt országunkban nem láttak. Felöli a műipar legszebb fejlődési korát. Eddig már több mint 2000 tárgy van bejelentve.

Véres párbaj. Szabadkáról írják: Vasárnap este a városligetben több fiatal ember táncmulatságot rendezett, közöttük dr. Szudárevics Benedek ügyvéd is. Véletlenségből hét egyetemi hallgató is kiment az erdőbe és a vendéglő verandáján foglaltak helyet. Dr. Szudárevics felszólította az egyetem ifjakat, hogy a tánc helyéről távozzanak, mert ez zártkörű mulatság. Rövid szóváltás után ezek távoztak ugyan, de másnap egyik helyi lapban dr. Szudárevics és társait egy nyíltérben pánszólóknak „A Koló Mladezs“ tagjának mondta el, a kiket csak az bántott, hogy ők magyarok voltak. Dr. Szudárevics pedig ezen nyilatkozatban „műveletlennek“ nevezte. Dr. Szudárevics Benedek a nyilatkozatot provokálta dr. Kertész Ignác és dr. Hajdu Vojnits József ügyvédek által, kik mindannyian készek voltak a kihívóval megverekedni. Végre aztán megállapodtak abban, hogy Tóth István akadémiai hallgató fog megverekedni dr. Szudárevicsessel. A párbaj — kard, teljes bandázsával — a honvédségi laktanyában folyt le. Tóth segédei dr. Decsy József és Regényi Gábor voltak, orvosa dr. Barta Antal törvényszéki orvos, dr. Szudárevicsé dr. Váli Dezső. A szokásos békítési kísérletek után dr. Kertész Ignác vezető segéd jelt adott a párbaj megkezdésére. Rendkívül hevesen csaptak össze az ellenfelek, szinte egymásba mentek és 25 másodperc után, mindkét fél súlyosan megsebesült. Szudárevics dr. jobb kezének középső ujját vágta keresztül a kard és leszaladt a jobb combjára, azon egy 30 centiméter hosszú sebet ejtve. Tóth István szintén a jobb kezén sebesült meg mutató és középső ujjak között az int vágta keresztül, annyira, hogy valószínűleg béna lesz erre a kezére. Párbaj után

a felek bemutatkozván egymásnak: kibé-kültek.

Halálos villám. Újvidékről írják lapunknak: Kocsis Miklós nagybecskereki magánzó a napokban Újvidéken járt rokonai látogatására. Szerdán Kocsis hazaigyekezett Nagybecskerekre. A kocsinült rajta kívül fia Kocsis Mihály, menyé, Kocsis Pálné és két unokája, akik középiskolai tanulók. Mikor a kocsi délután 4 óra tájban a zsabylai komp melletti pusztához ért, iszonyu villám-lás és menyörgés közt megszakadt az eső. Kocsis, aki maga hajtotta a lovakat, igyekezett elérni a még mintegy két kilométernyire levő kompot és a mellette levő csárdát, hogy ott a zivatar előtt meghúzódhassanak. Alig baladtak néhány lépést — hatalmas villám csapott rájuk, amelytől valamennyien eszméletlenül terültek el. Az egyik 15 éves diákunoka tért legelőbb magához s megrémülve látta a villám pusztítását. Nagyatyja Kocsis Miklós és mellette tülő menyé, a szép fiatal asszony halva fektött a kocsiában. Kocsis Mihályt és a másik 13 éves diákfiát a földre terítette a villám s ott fektüdtek eszméletlenül. Egyedül a lovaknak nem történt semmi bajuk, csendesesen álltak a kocsi előtt. A nagyobbik föllármázta a pusztai lakókat, akik Kocsis Mihályt és kisebbik unokáját életre hozták. — Óbecsén is történt hasonló szerencsétlenség. Kedden délután a város fölött is nagy zivatar vonult keresztül, de ez még sokkal nagyobb volt kinn a szállásokon, ahol sok kárt is tett a gabonában az erős szél, a villám pedig emberéletet is oltott ki. Zorád János 13 éves fiút sujtotta agyon a lecsapó villám, aki hasonkoru társával a tarlón őrizte a sertéseket. Az eső és zivatar közeledtére mind a két fiú az árpakeresztek mellé húzódtak, egyik az innesső, másik a tulsó kereszthez. Alig értek a buvhelyre, lesújtott a villám, mind a két fiú elesett, de míg Zorád halva maradt a sujtástól, addig a másik kis vártatva magához tért és felőcsudva társához ment s miután azt boltan, eltorzultan látta, a szállásra futott a hírrel. Az agyonsuított fiú mellett mély lyukat furt a villám és haját, ruháját teljesen lepörzsölte. Homloka, teste egészen megkékkült. A szerencsétlenül járt fiú temetése szerdán volt.

Szomorú statisztika. A Tuberkulózis szaklap legutóbbi száma közli, hogy mult április hóban hány egyén hunyt el tüdővészben hazánkban. 7842 ember, ebből Szabadkán 40, Bács-Bodrog vármegyében 268, Baján 11, Újvidéken 10, Zomborban 9 egyén pusztult el.

Tűzoltó szaktanfolyam. A magyar országos tűzoltó-szövetség a belügyminisztérium megbízásából az idén rendezti a XII. országos tűzoltó szaktanfolyamot, amely július 28-tól augusztus 19-éig tart. A kurzusnak tagja lehet minden 18—42 éves feddhetlen előéletű ember. Arra való tekintettel, hogy a kurzus főcélja az, hogy a tűzoltótiszt állás betöltésére neveljen embereket, kivánatos, hogy a hallgatóknak legyen általános műveltségük, lehetőleg érettségi bizonyítványuk, tanítói oklevellük s hogy kellő társadalmi állást betöltő, katonaviselt emberek legyenek. Jelentkezni július 15-éig lehet a magyar országos tűzoltó szövetség elnökénél (IV., Kossuth Lajos utca 8. sz.) A jelentkezőknek be kell mutatni az öt kiküldő hatóság, testület, vagy vállalat igazoló bizonyítványát. A kurzuson résztvevők ha kellő időben jelentkeznek, különböző kedvezményben részesülhetnek.

Pályázathonvéd hadapródiskolákba. A m. kir. nagyváradi és pécsi honvéd hadapród iskolában az 1903/04. tanévben beöltendő 100—100 helyre hirdet pályázatot a hadapród iskola parancsnokság. Az iskolákban a ruházatot, eltartási és kiképzési költségeket az állam fizeti, csupán az évi tandíj fizetendő. És pedig: tényleges, rokkant vagy nyugállományban levő tisztek és altisztek gyermekei után évenként 24 korona. Tartalékos tisztek, továbbá polgári, állami és törvényhatósági tisztviselők gyermekei után évi 160 korona. Minden más állampolgár gyermeke után évi 300 korona. Pályázhat minden 4 gymnasium vagy polgári osztályt végzett ifjú, ki testi hiányokban nem szenved. A

badapród iskolában 4 évfolyam van s csak ennek elvégzése után neveztetnek ki a tanulók tisztekké. A tanév kezdete szeptember 1. Bővebb felvilágosítás nyerhető a nagyváradai és pécsi honvéd badapród iskola parancsnokság által kibocsájtott „Utmutatóban“, melyet 80 filler beküldése ellenében bárkinek megküld az iskola-parancsnokság.

Történelmi társulati évkönyv.

A Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat évkönyvének II. füzeté megjelent a következő tartalommal: A Bács-Bodrog vármegyei községek régebbi pecsétjei. Közli Iványi István. Igen érdekes és alapos történelmi tudásra valló közleménye a füzetnek Erdújhelyi Menyherbert a kitűnő régésznek „A kalocsa-bács-megyei klerus honvédelmi tevékenysége a mohácsi vész előtt.“ Ezt mutatja be a tudós szerző igen érdekes történelmi adatokban. Egy cikk T. K. jelzéssel a Bács-megyei Bánk Pallal foglalkozik. Erdújhelyi Menyherbert ismerteti az zentai ásatásokat és a füzetet Lapzsemle zárja be. Az évkönyvet Trencsényi Károly a társulat jeles titkára szerkeszti.

Templomszentelés Ópalánkán.

Ópalánkáról írják lapunknak: Az ópalánkai görög-keleti szerb hitközség templomát nagy áldozatok árán renováltatta. A hitközség különösen felkérte Severy Mitrofan gör. keleti szerb püspököt a restaurált templom felszentelésére, aki a templom felszentelésére Szent Ivan ünnepe — a templom védszentjének napját tűzte ki. A püspök e hó 6-án érkezett az Ujvidék felől érkező hajón. A hajóállomáson temérdek szebbnél-szebb fogat, bandérium és a hívők óriási serege és nagy számú érdeklődő közönség várakozott az egyházfőre. Kiszállásnál a törvényhatóság és a polgári községek nevében Hipp Dezső járási főszolgabíró üdvözölte, tolmácsolván a lakosság örömet megjelenése felett. A parton a hitközség nevében dr. Milojevics Milivoj ügyvéd üdvözölte szerb nyelven az egyházfőt, aki mindkét üdvözlő beszédre köszönetét fejezte ki. Ezután a menet a város felé tarackdurrogások között megindult. A számtalan szebbnél-szebb fogatok közül különösen kitűnt a menet élén Hipp Dezső szép kettős fogata, az érkező püspököt vivő és dr. Dungserszki Gedeon nagybirtokos magyaros felszerelésű négyes fogata, továbbá a kir. kincstár bukini eskütelepének kiváló szép négyes és kettős fogatai. A menet szép rendben a róm. kath. templom elé ért, ahol a róm. kath. papság fogadta a püspököt és az oltárban elhelyezett ereklyét csókolta meg. Innen a püspök a menettel a szépen feldiszitett főutcán a gör. keleti szerb templom előtt felállított s szépen feldiszitett diadal ív alá érkezett, hol Nikolity György helybeli lelkész üdvözölte, ahonnan lakására, Jablanovits Dusan házába tért. Itt fogadta a tisztelgőket. Megjelentek: a róm. katolikus klerus Schröder György esperes-plebános vezetése mellett; az ágostai hitvallásu evangélikus lelkész; az izraelita hitközség; a járási főszolgabíró hivatal Hipp Dezső főszolgabíró vezetése alatt; a kir. járásbíró; dr. Jedlicska Béla kir. közjegyző; a kir. adóhivatal; az állami polgári iskola tanári kara, a kir. posta- és távirdehivatal tisztái; az egybegyűlt községek előljáróságai stb. — Este Jablanovits Dusan lelkészénél volt fényes vacsora. — Másnap délelőtt nagyszámú közönség jelenlétében, a püspök fényes papi segédlettel beszentelte a díszesen renovált Isten házat. Délben a gör. keleti szerb iskolában a püspök tiszteletére diszebed volt. A banketten a palánkai társadalom színe-java vett részt, az első felköszöntőt Severy Mitrofan mondta a magyar királyra és a magyar kormányra; erre Hipp Dezső járási főszolgabíró válaszolt. Ezután Jablanovits Dusan lelkész a helybeli gör. keleti hitközség nevében a püspököt köszöntötte fel. Schröder György róm. kath. esperes-plebános az egyházak egyetértésére és Jablanovits Dusan gör. keleti lelkészre, ki magyar nyelven felköszöntötte Schröder Györgyöt. Felköszöntöket mondtak még Nikolity György lelkész, Tyirity Milán ujvidéki gör. keleti esperes, dr. Jedlicska Béla és dr. Milojevics Milojé Mig az uriközönség a banketten, addig a lakosság a templom udvarán, a százados

bársfák alatt felállított asztalok mellett a harangok zugása és a mozsarak durrogása között áldomásozott.

Alapszabály jóváhagyás. A belügyminiszter a „Csonoplyai Iparoskör“ alapszabályait jóváhagyta.

Kerületi tanonc- és segédmunka kiállítás és kerületi iparosgyűlés Szegeden. Ismeretes, hogy a szegedi kereskedelmi és iparkamara ez év augusztus havában kiállítást rendez a kerületbeli iparostanonok és segédek munkáiból, melyre eddig már mintegy 700 kiállító jelentkezett a kerület csaknem minden jelentősebb városából és községéből. Ugyanaz időben Zentán is lesz mezőgazdasági és ipari kiállítás és a kamara e két kiállítási alkalmat föl kívánja használni arra, hogy a kiállítás megismerésére Szegedre és Zentára utazó iparosok részvételével kerületi iparosgyűlést tartson és e gyűlést összekapcsolja hasznos szakelőadásokkal, a kisiparban is használatos több munkagép bemutatásával stb. A gyűlésen az iparostársulatok, szövetkezetek és egyéb ipari szervezetek kiküldöttein kívül részt vehet minden kerületbeli önálló iparos.

Vizbe fullt leányok. Adán vasárnap délután két, 9—10 éves lány befulladt a Tiszába. Az egyik lány neve Zai Róza, a másik Hodik András jómodu adai gazdának a lánya. Ez utóbbinak édes anyja éppen a szállásokról jött baba, mikor meghallotta a végzetes hírt, mely annyira lesújtotta, hogy most már az ő életéért is komolyan aggódnak hozzátartozói. A lányok libát őriztek a Tisza partján és eközben fürdeni akartak. Egy harmadik kislány előadása szerint, ki szintén libát őrizte: Hodik lányát a víz elsodorta és a másik ekkor utána ugrott.

Téli kikötők. A földmiveléstudgyi miniszter leiratban értesítette Baja és Ujvidék városok, valamint Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságait, hogy téli kikötő berendezésére Baján a Sugovicát, Ujvidéken és Palánkán a Duna baloldalát kizárólag alkalmasnak találta és miután a m. kir. kormány ez irányú javaslatát elfogadta a téli kikötők építésére két millió koronát irányzott elő, a vonatkozó törvényjavaslatnak alkotmányos tárgyalása és szentesítése után mód lesz arra nézve, hogy Baja, Palánka és Ujvidék városoknak a téli kikötő megépítésére vonatkozó óhajtasuk megvalósulást nyerhessen.

Siketnémák és vakok szegedi intézete. A siketnémák és vakok államilag segélyezett szegedi intézetének értesítőjét küldte be lapunknak az intézet igazgatósága. A kiváló gondnal összeállított értesítő bevezető cikkében ismerteti az intézet keletkezésének történetét, továbbá ismerteti a siketnémák és vakok oktatását, az intézet célját, rendeltetését és fentartását. Közli a növendékek felvételét, a tanári testület működését és a tanulók osztályosozatát. Érdekes adatokat tartalmaz a humánus intézet jövevőiről beszámoló kimutatás. Az alapító tagok közt vannak Császka György kalocsai érsek, Bácspetrovoszellő községe. Segélyezték a növendékeket gróf Chottek Rezsőné, Zombor 400, Okanizsa 200, Baja 200 koronával, Okér község 40 koronával. Közli ezenkívül az értesítő az összes adományokat és persely gyűjtéseket.

A zentai mezőgazdasági- és iparkiallítás munkálatai teljes erővel folynak. A kiállítás rendezőbizottsága és albizottságai naponként üléseket tartanak és az összes folyó ügyeket rögtön elintézik. A kiállítás termeinek, nyitott és zárt folyosóinak atilszerű festése és a folyosók cementtel való bevonása befejeztetett. Az udvarok parkírozása, a gépkiallítás sátorainak építése folyamatban van. A kiállítás ipari osztályának bejelentései igen nagy számmal érkeztek (Zentáról 140 kiállító, a kamara területéről és távolabb vidékről 65). A mezőgazdasági osztályon Zenta, Ada, Okanizsa, Martonos és Mohol községek gyűjteményes kiállítással vesznek részt. A megnyitás napján augusztus hó 15-én délután tartandó löverseny, 20-án tartandó szarvasmarha- és 23-iki lódíjazás iránt meggyeszte nagy az érdeklődés.

Felvétel az állami építő ipariskolába. A budapesti m. kir. állami felső építő ipariskolában (VII. ker. Csömöri ut 74. szám) a rendes tanfolyamra a beiratásokat szeptember 1-től 5-ig tartják. Az önkéntességi jogot adó rendes tanfolyamon a tanítás tartama hat félév és ennek elvégzése legalább három évi utólagos gyakorlat igazolása mellett jogot ad a kőműves-, a kőfaragó- vagy ácsmesterség önálló űzésére; legalább három évi utólagos gyakorlat igazolása mellett jogot ad az építőmesteri képzettség megvizsgálására szervezett bizottság előtt az építőmesteri vizsgálatra való jelentkezésre. Az intézetben rendes tanulókat felvétetnek azok a 15. életévet betöltött, ép testi szervezettel, egészséges ifjak, akik a polgári iskola, gimnázium, vagy reáliskola négy alsó osztályát elvégezték, továbbá, akik az építőipari szakiskolák két első osztályát jeles eredménnyel végezték. A jelentkezésnél szükséges iratok: 1. keresztlevél vagy születési bizonyítvány; 2. a tanuló által elvégzett összes középiskolai osztályokról szóló bizonyítványok; 3. az elsőfokú iparhatóság által hitelesített gyakorlati bizonyítvány; 4. községi, városi vagy megyei orvos hivatalos bizonyítványa arról, hogy a jelentkező védhímlővel másodsor is be van oltva. A lefizetendő díjak: felvételi vizsgálat díja 6 kor., beiratási díj 4 kor., szertári biztosíték 6 kor., a tandíj félévenként 20 korona. Az intézet igazgatósága készséggel ad bővebb felvilágosítást.

Elhagyott gyermekek tartásdíjai. A belügyminiszter rendeleteket intézett a törvényhatóságokhoz az iránt, hogy az elhagyott gyermekek után fizetett tartásdíjakat ezentúl közvetlenül az állami gyermekmenedék helyek igazgatóságai s nem — mint eddig, az állampénztár és adóhivatalok — fogják kifizetni. Figyelmezteti a miniszter ennél fogva a törvényhatóságokat, hogy ezentúl a tartásdíjak ügyében minden megkeresést a gyermekmenedék helyek igazgatóságához küldjenek és a tartásdíjak megszüntetése is ezek hatáskörébe fog tartozni.

Öntöző művek létesítése. Darányi földmiveléstudgyi miniszter valamennyi ármentesítési társulathoz leiratot intézett, felhíván őket öntöző csatorna érdekeltségek alakítására. Minthogy pedig a gazdaközönség az állami támogatás kilátása mellett sem vállalkozik ilyen gazdasági beruházás elkészítésére, a miniszter elhatározta, hogy az öntözés előnyeinek szembevetés kimutatása céljából oly helyeken, ahol az sikeresnek ígérkezik, mintatelepeket létesít. Ilyen öntöző mintatelepek berendezését a miniszter hajlandó megfelelő államsegéllyel támogatni, ha biztosítást nyer arra nézve, hogy a vállalkozó társulat vagy község a mintatelep szakszerű fentartására 10—20 évig vállalkozik; egyúttal utasította a miniszter az öntözés terén már gyakorlati tapasztalatokkal bíró kulturmérnöki hivatalt, hogy az ármentesítési társulat közvetlen megkeresésére a mintatelepek helyének megválasztásánál segítse. (Bács B. vm. Gazd. Egyesület.)

Komlótermelés. Vármegyénk több községében a komlótermelés elég szép lendületnek indult, dacára annak, hogy a komlótermés értékesítése nagy akadályokba ütközik, minthogy a sörgyárosok hozzászoktak a nagy hirben álló saázi komló vásárlásához. Már a múlt évben megkísérelte az O. M. G. E. a földmivelési miniszter hathatós támogatásával egy bizományosa által a magyar komlót kitűnő minőségének méltatása végett Saázon a sörgyárosoknak bemutatni, aminek eredménye az lett, hogy a magyar komló mm. ként 160—240 koronáért kelt el Saázon, a szállítási, szákvétel és proviziókölték levonásával pedig 132—200 koronáért, — tehát jóval magasabb áron, mint amennyiért a külföldi kereskedők azt a helyszínen vásárolni szokták. Ez eredményen felbuzdulva az O. M. G. E. elhatározta, hogy a komlótermelés értékesítését ezután is saázi bizományosa útján díjtalanul közvetíteni és a jelentkezők komlóját Saázon értékesíteni fogja. A közvetítés módzataira nézve az érdeklődőknek felvilágosítást ad vármegyei gazdasági egyesületünk.

Halak és rákok postai szállítása. Láng Lajos kereskedelmi miniszter rendeletileg utasította a postahivatalokat, hogy tilalmi idő alatt halat és rákot postai szállításhoz csak az esetben fogadjanak el, ha a feladó az illetékes hatóságok bizonyítványával igazolja, hogy a küldemény tárgyát képező halat vagy rákot a tilalmi idő beállta előtt fogták. A tilalmi idők következők: április 1-től június 15-ig tilalom alá esik: a faj-tok, fogas stüllő, kecsge, kóstüllő, márna, sóreg, szín tok, tetemes-tok és viza; április 1-től július 15-ig: a ponty; szeptember 15-től január 31-ig: a lazac és pisztráng; március 1-től április 30-ig: a lepényhal; március 1-től május 31-ig: a galóca. Rákot április 1-től május 15-ig tilos fogni.

Schweidel József szobrára adakoztak: XXVII.

A XXVI. kimutatás szerint volt 10290 K 64 f.

Főszolgabírói hivatal gyűjtése
Rózsahegy: Warsier község 2 kor., Szokoly 1 kor., Kalyi Viktor 50 fil., Deutsik R. 40 fil., Pavella Gyula, Hauser Gusztáv 20—20 fil., Simon Károly, Lachota Mátyás, Goldstein Izidor 10—10 fil., Klein Samu 15 fil. 4 K 75 f.

Ipartestület gyűjtése Gács: Ipartestület 2 kor., Boros Lajos, Jorcsik Ferenc 50—50 fil., Tóth Ágoston, Pásztor István, Lakatos János, Botka Károly, Gács Sándor, Lenkó János, Puchy Antal, Szakáll Árpád, Fitsek József 20—20 fil., 13 fil. postaköltség le 4 K 67 f.

Főszolgabírói hivatal gyűjtése
Derecske: Tépe község, Derecske község, Kenyár község, Hajdubagos község, Sáránd község, Vértess község 27 K — f.

Főszolgabírói hivatal gyűjtése
Somorja: Molnár László, Olvaszhatlan, Bittó Kálmán, Olvaszhatlan 1—1 kor., Molnár Imre, Csóka Vendel, Peer Titusz, Parenics János 50—50 fil. 6 K — f.

Weninger Mihály községi jegyző gyűjtése Tiszakálmánfalva: Weninger Mihály 80 fil., Menhardt Mihály, Kohn Ignác 60—60 fil., Kozma Géza, dr. Lény Kálmán 40—40 fil., Nagy András, Gollman János, Zrinyi István, Balogh Lajos, Dömötör Lajos, Halbrohr Ignác, Frankl Dániel, Reiter Márk 20—20 fil., N. N. 10 fil., 20 fil. le a postadíjra 4 K 30 f.

Dr. Kék Lajos ügyvéd Apatin, mint a Müller András bűntudjában kiérdemelt tauidíjai 40 K — f.

Nyitra vármegyei alispáni hivatal gyűjtése (22 fil. le a postadíjra) 68 K 68 f.

Szabó Sándor városi alszámvevő gyűjtése Zombor: Szabó Sándor 2 kor., Vujevich Márk 1 kor., Csernus Terka, Csernus Irénke 50—50 fil., özv. Zimonka Miklósné, özv. Csernus Ferencné, özv. Juhász Mihályné 20—20 fil. 4 K 60 f.

Bertolinó Sándor ny. m. főjegyző 2 K — f.

Matzitz Gusztáv gyűjtése Zombor: Matzitz Gusztáv, Vukovits Mihály 2—2 kor., Gombos Nándor, Frank Lajos (Bezdán), Pinter Mihály, ifj. Veigand Lőrinc 1—1 kor., Posszert Lipót 60 fil., Knézy Simon 40 fil. 9 K — f.

Maison Jeromos hitokt. Szabadka 1 K — f.

Schlagetter Gyula ny. arvaszéki elnök Zombor 10 K — f.

Trencsén vármegye törvényhatósága 50 K — f.

Zombor város törvényhatósága megszavazott (de még át nem vett) 2000 K — f.

Főszolgabírói hivatal gyűjtése
Mezőkeresztesz: M.-Homorog község 2 kor., Szakál község 1 kor., Pold község 1 kor. 74 fil. 4 K 74 f.

Debrecen szab. kir. város 20 K — f.

Álmosd község 2 K — f.

Eger város törvényhatósági bizottsága (20 fil. postaköltség le) 49 K 80 f.

Dömötör László főrealiskolai igazgató gyűjtése Arad: Gebhardt István 2 kor., Dömötör László, Palotay Antal, Schober Róbert, Boros Vida, dr. Fűr Lajos, Jancsovics Ferenc, Nikolits Döme, Rácz Károly, Bisztriczky, dr. Szölöcsy Jenő, Nagy Lajos, Kapdepó Lajos, Müller Károly 1—1 kor. 15 K — f.

Valaki a parki tünepélyen — K 20 f.

Baja város törvényhatósága gyűjtése: Baja város törvényhatósága 20 kor. 60 fil., Bajai takszár 10 kor., Bajai ipartestület 6 kor., Gaál Péter 5 kor., Bajai ipartestület ismét 4 kor., Túske János 4 kor., Somogyi Emil 3 kor., B. K. s. é. ifj. Vagner Antal, Reich Viktor, dr. Koner Imre, dr. Nyirátz János 2—2 kor., N. N., Nyilasi Rajmund, Kalocsay Aladár, Székely Károly, Szántó Kamil, özv. Trapli Ferencné, Olvaszhatlan, Vrazák József, Schliezser Miksa, Wunderlich János, Sándor, Olvaszhatlan, ifj. Utry Pál, Kapotz Nándor, Kreitsmer János, Weisz Nándor, Bundorfer Ede, Gregus Aurél, Klein János, Czornay Imre, Kazal Lajos, Bajai Péter, Pilinszky János, dr. Fehér Ödön, Stern Samu, Demetrovits Emil, Olvaszhatlan, Vojnits, Allaga István 1—1 kor., N. N., N. N., Tiprovátz Péter 60—60 fil., Nyirátz István, Kovács István, Hecht József, Beyer Adolf, Utry Lajos 50—50 fil., Varga János, Schmetzer Ernő, Halász Béla, Csermák Sándor, Kovács Pál, Tornák Márk, Magyar András, Nagl Károly, Lengyel I. 40—40 fil., Maskál Lipót 30 fil., N. N., Olvaszhatlan 10—10 fillér 100 K — f.

Összesen 12714 K 38 f.
Vécsey Károly, pénztárnok.

HIRDETÉSEK.

Elárusítónő kerestetik.

Csinos megjelenésű 16 éves leányka azonnali belépésre elárusítónőnek felvétetik **Tantner Ottó** cukrászdájában Zomborban. 3—1

4073/903.

Pályázati hirdetmény.

Omorovica községben rendszeresített községi végrehajtói állás betöltése céljából ezennel pályázatot hirdettünk. Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben 500 korona, azonkívül a befolyandó intési és végrehajtási költségek átengedésével javadalmaztatik. Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy az állás elnyeréséért benyújtandó sajátkezüleg irt pályázati kérvényt erkölcsi és működési bizonylattal felszerelve hozzám **folyó évi július hó 30-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. Választási határidő utólag fog kitűzteni. Bácsstopolya, 1903. július 4.

Császár,
főszolgabíró.

2—2

Az ujvidéki kir. törvényszék mint polgári bíróságtól.
5175/p. 1903. szám.

Hirdetmény.

Az ujvidéki kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a m. kir. államvasutak igazgatóságának Buchtmüller Gáspárné szül. Szimon Marianna gajdobrai lakosnő elleni kisajátítási ügyében a baja—zombor—ujvidéki b. érdekű vasuti hatósági rendelkezés alapján előállítandó párhuzamos ut céljaira igényelt és a gajdobrai 435. sz. tjkvben felvett 2438 hrsz. sz. ingatlanból kisajátítandó 228 □ ölnyi terület kártalanítása tárgyában az eljárás megkezdésére az 1881. évi 41. t. c. 46. §-a értelmében tárgyalási határnapul **1903. évi szeptember hó 5-ik napjának d. e. 10 órája** Gajdobra községbárához tűzetik ki.

A tárgyalásra az érdekeltek ezen hirdetmény által is megidézettek azzal, hogy a tárgyalásról való elmaradás az érdemleges határozathozatalát nem gátolja.

Ujvidéken, 1903. évi május hó 25-én.

Saaghy,

3—3

kir. törvénzéki bíró.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Leköszönés folytán turesedésbe jött Bikitly székhelylyel, Csávoly, Felsőszentiván és Borsód községeket magában foglaló 1200 korona évi javadalmazással és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjjal egybekötött körállatorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhivom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó évi augusztus hó 31-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem. Baja, 1903. évi július hó 8-án.

Vojnich Máté,
főszolgabíró.

1440 szám

1903.

Árverési hirdetmény.

Veprovác községnél két lovasrendőr részére szükséges és 2 évi használatu teljes felszerelés **1903. augusztus hó 9-én d. u 2 órakor** nyilvános szóbeli árverés utján elfog adadni.

Veprovác, 1903. július 11-én.

2—1

Az előljároság.

2186/1903. szám.

Pályázati hirdetmény.

Az Apatin községben leköszönés folytán megüresedett 600 korona évi fizetésű gyalogrendőri állásra pályázatot hirdettünk.

A pályázó hiteles okmányokkal igazolni köteles, hogy:

- a) magyar honpolgár;
- b) védkötelezettségének megfelelt, a 24. életévét elérte és az 50-iket nem haladta meg;
- c) kifogástalan magaviseletű, büntetlen előéletű;
- d) teljesen egészséges;
- e) írni, olvasni tud, a községben divó német nyelvet bírja.

Apatini lakosok, avagy apatini illetőségűek pályázati kérvényeit figyelmen kívül hagyjuk.

A sajátkezüleg és magyar nyelven irt pályázati kérvényeket **1903. augusztus hó 1-éig** kell az alulírott elüljáróságnál benyujtani.

Megjegyezzük, hogy a megválasztott rendőr sajátjából szerzi meg a szükséges ruhát; a felszerelést azonban a község adja. Apatin, 1903. július hó 8-án.

Az elüljáróság.

3462. szám.

kbiz. 1903.

Hirdetmény.

Bács Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága részéről közzétett, hogy Goszpodince község kérelme folytán a Livada és Jorac nevű dűlőiben létesítendő mezei közös dűlőt céljaira Goszpodince község határában szilkségelt s Kalány Jován, Buzarszki Sergia és birtoktársai Juca és György, Nedelykov Lyuba, Dobanovacska Száva, Kuranov Tódor, Sztepanov Bogolyub, valamennyien goszpodincei lakosok tulajdonát képező összesen 24 hold 660 □ öl földterületre nézve a kereskedelemügyi m. kir. miniszter 1903. évi május hó 28-án 25416/I. szám alatt kelt leiratával a kisajátítási eljárást elrendelte.

Az 1881. évi XLI. t. c. értelmében kiküldött bizottság a helyszíni tárgyalást az idézett törvény alapján Goszpodince községében a község házában 1903. évi augusztus hó 1-én (szombaton) délelőtt 9 órakor fogja megkezdeni.

Miről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy a kisajátítási terv és összeírás Goszpodince község házában a hivatalos órák alatt 1903. évi július hó 15-étől 1904. évi július hó 29-éig (szerda) bezárólag terjedő 15 napon át közszemlére kitétetik és hogy a tárgyalásnál jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv s ár ellen és minden telekkönyvi érdekeltnek a felajánlott ár ellen felszólalni és kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni.

Végül kijelentetik, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelen meg s hogy a meg nem jelenés vagy a felszólamlásnak elmulasztása az idézett törvény 36. §-ában körülírt jogi következményekkel jár.

Kelt Zomborban, Bács Bodrog vármegye közig. bizottságának 1903. július hó 3-án tartott üléséből.

Latinovits Pál,

főispán,

3-1 mint a közig. bizottság elnöke.

1903. El. 67. szám.

Arlejtési hirdetmény.

A hódási kir. járásbíró részére 71-1 ürköbméter és a járásbírósi fogház részére 15-38 ürköbméter kemény tüzi hasábfá szilkségeltet, melynek felerésze folyó évi december hó végéig, másik felerésze pedig 1904. évi szeptember hó végéig szállítandó.

Az arlejtés, illetve ajánlati tárgyalás határnapjánál 1903. évi augusztus hó 8-ik napjának d. e. 9 órája a bíróság vezetőjének hivatali helyiségébe kitétetik, ezen időpontig az ajánlatok benyújtandók, mert utóajánlatok nem vétetnek figyelembe. Bánatpénz fejében 55 korona teendő le. A feltételek a bíróság vezetőjénél naponta d. e. 9-11 óráig megtudhatók.

Hódáson, 1903. évi július hó 7-én.

A kir. járásbíró.

Dr. Szabó Imre,

kir. járásbíró.

1903. szám.

kig. 1903.

Pályázati hirdetmény.

Ujsóv községben megütrült községi bába állására pályázatot hirdetek és felhívom mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbbben folyó évi július hó 31-ig nyújtsák be.

A bába javadalmazása évi 140 korona készpénzben és azonkívül minden egyes születési eset után szabályzatilag megállapított 2 korona látogatási díj.

Uvidék, 1903. július hó 8-án.

Mezey Imre,

főszolgabíró.

3-1

Kiképeztetést óhajt

a postakezelői szakmában egy özvegy urinő. A szükségesek elsajátítását lehetőleg valamely megyei községben óhajtáná és ezért kéri mindazon postamester urakat, akik hajlandók volnának őt kiképezni a postai kezelésben, sziveskedjenek a feltételeket e lap kiadóhivatalával tudatni.

3-3

892/1903.

Pályázati hirdetmény.

Gákova községnél turesedésben lévő gyalogrendőri állásra pályázatot nyitunk és felhívjuk a pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket Gákova község elüljáróságánál folyó évi július hó 20-áig adják be.

A rendőri állás javadalmazása évi 480 korona, mely havi utólagos részletekben vendő fel.

Az egyenruhát a rendőr sajátjából köteles beszerezni.

Gákova, 1903. július 9-én.

Az elüljáróság.

5202/1903.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Bács-Bodrog vármegye topolyai járásához tartozó Bácsfeketehegy községben turesedésben lévő községi orvosi állásnak betöltése céljából pályázat hirdetnek.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból évnegyedes előleges részletekben 1000 korona, a trachomások gyógykezeléséért évnegyedenként előleges részletekben a községi pénztárból 1934/1895. közgy. számú szabályrendelet alapján 200 korona.

A látogatási díja a megválasztandó orvos és a község között egyezségileg fog megállapítani, addig is azonban a megválasztott orvos az eddigi gyakorlatnak megfelelőleg nappal 60 fillér, éjjel egy korona látogatási és vény-írásért 90 fillért szedhet.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy folyamodványaikat az 1876. évi XIV. t. c. 145. §. (1883. évi I. t. c. 8. §.) értelmében felszerelve 1903. évi július hó 30-ig annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitézteni.

Báctopolya, 1903. július 4.

Császár,

főszolgabíró.

2-2

2700/tkvi 1903. szám.

Visszarverési hirdetmény.

Az apatini kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közzétett, hogy Bénits Alajos végrehajtonak özv. Bénits Márkóné Nagy Róza b. monostorszegi lakos végrehajtonást szenvedett elleni vagyonszükség megszüntetési ügyében a b. monostorszegi 905. sz. betétben A. I. 1-2. sor, 1136. és 1137. hr. sz. ingatlanok Monostorszegi község házábanál 863 korona kiküldési árban özv. Bénits Márkóné szül. Nagy Róza késedelmes árverési vevő kárára és veszélyére bánatpénzének elvesztése mellett azonban azon feltétellel, hogy az árverés által a C. 1. és 2. alatt Bénits Iván és neje Simunov Maria javára a Bénits Alajost illető ötnyolcad részre bekebelezett holtig tartó lakás, élelmezés és ruházathoz álló kikötmény nem érintetik, 1903. évi július hó 28-ik napján d. e. 10 órakor birói árverés alá fog bocsátatni és a kiküldési áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kiküldési ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárat két egyenlő részletben és pedig az elsőt 30 nap, a másodikat 45 nap alatt, miudig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a zombori kir. adóhivatal mint birói letéptéztárnál letéztetni s a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

Apatin, 1903. évi június hó 19-én.

A kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

Deleva,

kir. járásbíró.

2510. szám.

kig. 1903.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Csurog községében újonnan rendszeresített és évi 1000 korona fizetéssel egybekötött írnok-iktatói állásra, továbbá az ezen községben esetleg a most jelzett állás betöltésével turesedésbe jövő és 600 korona évi fizetéssel egybekötött írnoiki állásra pályázatot nyitok és felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám 1903. évi július hó 30-áig nyújtsák be.

Szabályán, 1903. évi július hó 9-én.

Nikolits Izidor,

főszolgabíró.

2-1

Bámulatos olcsó áruk!

Budapesten egy nagy üzlet vétele folytán van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives figyelmét felhívni

bámulatos olcsó árúimra,

ugymint:

Szintartó Zephirek minden színben 14 kr métere.

„ ered. ang. Zephirek minden színben . . . 30 „ „

„ „ franc. Batisztok minden színben . . . 35 „ „

Angol és honi gyártmányu 125 ctm. széles női kelmek 48 krajcártól kezdve.

Divat-napernyők legnagyobb választékban.

Selyem napernyők 1.20 krajcártól kezdve.

Tuna Gusztáv és Társa

„Párisi árúháza“ ZOMBORBAN, a Korzón.

*14

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.